

Projecten op voordekunst.nl

Geld mobiliseren via internet en de sociale media

Crowd funding is ongeveer een jaar geleden komen overwaaien uit de Verenigde Staten. Het gaat om grote publieke wervingsacties, meestal via internet en de sociale media. De gemiddelde wervingsactie duurt twee maanden. In Nederland zijn verschillende kleine en grote wervingssites actief, van kickstarter.com (slogan: *fund & follow creativity*) en line-crowd.nl, tot voordekunst.nl. Als een project slaagt, houden de meeste wervingssites een percentage van de inkomsten in. Als een actie mislukt, krijgen investeerders vaak hun inleg terug.

dekunst.nl, waarop instellingen hun projecten kunnen pluggen. De meeste staan niet langer dan twee maanden online.

Op de site is te zien hoeveel de groepen al hebben opgehaald. Het kan snel gaan: de voorstelling *HaRT* van het theatergezelschap Vis à Vis, bekend van locatievoorstellingen vol stunts, heeft in een paar dagen ruim de helft van de gewenste 10.000 euro binnengehaald. Bij de nieuwe openluchtvoorstelling werd een spektakelstapel beloofd. En hup, de fans laptten.

Volgens Cremers is dat ook het geheim van het succes van *crowd funding*: groepen mobiliseren hun eigen achterban, die treden vervolgens op als ambassadeurs van het project 'en zo breidt het enthousiasme zich als een olievlek uit'. Belangrijk is

wel dat het project concreet is, dat de deelnemers aan een actie een gevoel van urgentie krijgen – en niet dat ze opdraaien voor een structureel begrotingstekort. Ook moet er iets aardigs tegenover staan: exclusieve toegang tot een première, vermelding op de aftiteling van een film of een *meet and greet* met een regisseur.

Crowd funding laat zien dat er best nog wat geld 'in de markt zit'. Het maakt ook duidelijk dat de structuur van culturele instellingen aan het veranderen is: ze worden minder log, zijn flexibeler en gaan de boer op. Volgens Schuyt is die gedragsverandering logisch: 'Zag je bij subsidie dat de organisaties zich helemaal daarop inrichtten en mensen aannamen voor het schrijven van subsidieaanvragen, nu zie je dat culturele instellingen werken aan draagvlakverbreding.'

Goed nieuws dus, maar helemaal een juichverhaal is *crowd funding* (nog) niet: hoewel opkomend, is het nog kleinschalig. Het campagneachtige karakter van de werving is in de ogen van Schuyt tegelijk de valkuil: 'Het is vluchtig, je bindt mensen niet voor langere tijd.' De verschillende *crowd funding*-sites laten niet alleen successen, maar ook mislukkingen zien: zo staat het filmproject *Toegetakeld door de liefde* van Ari Deelder – dochter van – op voordekunst.nl op een schamele 6 procent.

Wie met de loep kijkt, ziet dat bij het jubelbericht van Museum Boijmans Van Beuningen kanttekeningen zijn te zetten. Ja, de Van Eyck-expositie kan doorgaan en er werd voor 5 ton aan donaties toegezegd. Maar slechts 75.000 euro kwam van particulieren; sponsors als Robeco vulden dat bedrag aan.

Een dergelijke zwaan-kleefaanreactie is veelzeggend: wanneer er publiek draagvlak is voor een kunstproject, komen kennelijk ook bedrijven makkelijker over de brug. 'Vroeger was subsidie van de overheid een soort kwaliteitskeurmerk, nu neemt *crowd funding* die rol over,' aldus Cremers. Schuyt: 'Geld is een waardeoordeel. Als zoveel mensen bereid zijn in iets te investeren, dan moet het wel wat zijn.' ■

DE WEEK CULTUUR

CULTUREEL NIEUWS SAMENGEVAT

DONALD DUCK In april verschijnt er voor het eerst een volledig **Friestalige Donald Duck**. De speciale editie, met in een van de strips een rolletje voor de Friese commissaris van de Koningin, verschijnt eenmalig, in een oplage van 30.000 exemplaren.

CÉZANNE Het schilderij *De kaartspelers* van Paul Cézanne is voor een recordbedrag van **250 miljoen dollar** (191 miljoen euro) verkocht aan de emir van Qatar, zo meldt de Amerikaanse glossy *Vanity Fair*. Het duurste schilderij tot nu toe was Jackson Pollocks *No. 5, 1948*, dat in 2006 voor 140 miljoen dollar (107 miljoen euro) werd verkocht.

GALA Achtenvijftig musea en cultuurinstellingen vielen 6 februari in de prijzen tijdens het Goed Geld Gala van de Bank-Giro Loterij. De loterij schenkt de helft van de opbrengst aan cultuur. Dit jaar werd **64 miljoen** euro verdeeld, een recordbedrag.

SCHORSING De Spaanse wielrenner **Alberto Contador** is zijn Tourzege uit 2010 kwijt. Hij is door sporttribunaal CAS alsnog geschorst voor een positieve dopingtest in juni 2010. Tijdens de Tour de France die hij won, werd een miniem spoor van de verboden spierversterker clenbuterol in zijn bloed gevonden. Het dopingonderzoek tegen de zeventvoudige Tourwinnaar **Lance Armstrong** werd onlangs juist gestaakt wegens gebrek aan bewijs.

DSK De Franse acteur **Gérard Depardieu** zal oud IMF-baas Dominique Strauss-Kahn spelen in een film over diens affaire met het kamermeisje Nafissatou Diallo. De regisseur is de Amerikaan Abel Ferrara. De Franse actrice Isabelle Adjani is gecast als de vrouw van Kahn.

TURNEN De gymnastiekbond KNGU draagt turner **Epke Zonderland** voor voor deelname aan de Olympische Spelen in Londen en passeert daarmee turner Jef-

frey Wammes. Zonderland zou meer medaillekansen hebben. Wammes wil de beslissing aanvechten bij de rechter.

TEGENVALLER Het afgelopen weekeinde afgesloten **Internationaal Film Festival Rotterdam** kampte met tegenvallende belangstelling: er werden 274.000 kaartjes verkocht, 14 procent minder dan vorig jaar. Volgens het festival is de daling te wijten aan de compactere programmering en de recessie.

REPLICA Een kopie van de *Mona Lisa* in het Spaanse Prado-museum in Madrid blijkt bijzonder:

Kopie van *Mona Lisa* in het Prado

bij een restauratie werden verf en vernislaag verwijderd, waardoor het doek helderder is en de achtergrond en details zichtbaarder werden. Ook is het gezicht **frisser** en heeft het wenkbrauwen. De kopie werd tegelijk geschilderd met de *Mona Lisa* van Leonardo da Vinci.

SUPER BOWL In de Verenigde Staten is afgelopen zondagnacht het belangrijkste sportevenement van Amerika gehouden, de **Super Bowl**, de finale van de belangrijkste competitie van het American Football. Popdiva Madonna opende de finale met een spektakelshow. De New York Giants versloegen de New England Patriots met 21-17. **Irene Start**

Voor het laatste nieuws:
www.elsevier.nl/cultuur